

AF POUL HENRIK MADELUNG • Syv handlekraftige nonner har genopført et Maria-kloster på øen Tautra i Trondheimfjorden. Det usædvanlige byggeprojekt har fået pris for bedste arkitektur i Norden.

HIMMELSK LYS: ARKITEKTURPRIS TIL KLOSTER I SKIFER, TRÆ OG GLAS

For 800 år siden opførte de første munke et kloster på øen Tautra i Trondheimfjorden, og den 25. marts 1207 – på Maria bebudelsesdag – holdt munkene indvielsen af Tautra Mariakloster.

Reformationen og ikke mindst tidens tand har gjort, at det gamle kloster i dag henligger som en ruin på øen. Nu har syv nonner afløst munkene, og dis-

se handlingens kvinder har skabt grundlaget for et nyt kloster på Tautra. En arkitektonisk perle, som i februar 2007 modtog Forum AID-prisen for bedste arkitektur i Norden.

Det nye klosterbyggeri er tegnet af arkitektfirmaet Jensen og Skodvin i Oslo, som har haft en tæt dialog med nonnerne om planlægning og projektering af klostret. Der stilles store krav, når det

Den flotte trækonstruktion under glas-taget.

skal være en bygning, som skal bruges til bøn, arbejde, spisning, søvn og fritid samtidig med, at hele byggesummen skal skaffes ved gaver. I alt var der brug for at skaffe 45 millioner kroner.

Analyser af arbejdsgange

Ved at lave analyser af, hvorledes arbejdsgange og samværet i klosteret fungerer, har det været muligt at reducere det op-

rindelige areal med 30 procent ved at lave en bygning stort set uden gangarealer.

Klosteret er på godt 2.000 kvadratmeter og udført i limtræ i fyr og bøg, skifer og glas. Klosterets centrale kirkerum har et tag af glas, der sikrer, at himmelens altid foranderlige lys sammen med tagkonstruktionens fletværk af limtræ giver et flot og skiftende spil af lys og skygge i kirkerummet. Oprindeligt var det planlagt,

ARKITEKTUR

at kirkerummet skulle have haft skifer-tag, men omkostningerne var for høje, så derfor blev det besluttet at lave et glas-tag med energiglas med u-værdi 1,0.

Den valgte løsning med glastag var mulig nu, inden man også i Norge strammer kravene til glassets isoleringsevne. Der kan godt laves glastruder, som opfylder fremtidens krav, men det vil være dyrere ruder. For at kompensere for kompromiset med hensyn til valg af glas, opvarmes klostret ved indvinding af varme fra fjorden.

Udsigt over fjorden

Der er også i facaden anvendt glas, så nonnerne har godt udsyn til omverdenen og den flotte natur oppe ved Trondheimfjorden. Klostret er en lille labyrint med gange, lysgårde og en klostergård,

hvor nonnerne har deres personlige celler på 14 kvadratmeter hver. I klostret er også produktion, da nonnerne laver natursæber og creme af høj kvalitet, som sælges i Nidarosdomen og andre kirker, og som eksporteres til flere lande.

Et særligt rum er spisesalen eller refektoriet, hvor alle spiser i tavshed sid-

dende på samme side af bordet som i Leonardo da Vincis maleri, Den sidste Nadver. Nonnerne sidder med front mod panoramaudsigten ud over fjorden med den pragtfulde norske natur, hvilket sikkert er godt for både appetitten, fordøjelsen og roen.

En lysende genopvækkelse

Således lød juryens begrundelse: "Selv om denne arkitektur har dybe rødder i traditionerne i den skandinaviske region, er Tautra Maria Kloster en fuldstændig unik bygning. Arkitekten har gjort et slid og lurvet formsprog ny energi og relevans. At klæde Guds hus i et sådant plebejisk kostume indikerer stort mod og lyst til eksperimenter. Tautra Maria Kloster betegner en lysende genopvækkelse af skandinavisk arkitektur."

Om arkitekterne

Jensen og Skodvin Arkitektkontor AS i Oslo drives af Jan Olav Jensen og Børre Skodvin. De startede firmaet sammen i 1995, og begge er uddannet fra Arkitektthøjskolen i Oslo.

Under måltiderne har nonnerne bestandigt udsigten ud over fjorden.